

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2021/2022
<i>Egzamin:</i>	Egzamin ósmoklasisty
<i>Przedmioty:</i>	Język polski Matematyka Języki obce nowożytnie
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – styczeń i maj 2022 r. Termin dodatkowy – maj i czerwiec 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	20 sierpnia 2021 r.

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ podaję informację o szczegółowych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania **egzaminu ósmoklasisty** do potrzeb:

- zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- uczniów, o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*² (cudzoziemców).

1. Dostosowanie **form** egzaminu ósmoklasisty polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy dostosowanych do potrzeb i możliwości zdających.
2. Dostosowanie **warunków** przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty polega między innymi na:
 - a. zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia
 - b. zapewnieniu uczniowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych
 - c. wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych
 - d. odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu ósmoklasisty
 - e. ustaleniu zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty¹, uwzględniających potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia
 - f. zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu ósmoklasisty nauczyciela wspomagającego ucznia w czytaniu lub pisaniu³ lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.
3. Możliwe sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty dla poszczególnych grup zdających wskazane są w Tabelach 1.1–1.17.

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.

² Dz.U. z 2021 r. poz. 1082.

³ Pomoc nauczyciela wspomagającego może obejmować (a) tylko czytanie, (b) tylko pisanie, (c) czytanie i pisanie – w zależności od potrzeb. W każdym przypadku przebieg egzaminu musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk.

4. Uczniowie uprawnieni do dostosowania:

Lp.	Uczeń:	Dostosowanie		Podstawa (dokument)
		formy	warunków	
1.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność	tak	tak	orzeczenie ⁴
2.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym	nie	tak	orzeczenie
3.	posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	nie	tak	orzeczenie
4.	chory lub niesprawny czasowo oraz uczeń z chorobami przewlekłymi	nie	tak	zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
5.	posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się ⁵ , w tym: z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią	nie	tak	opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej ⁶
6.	który w roku szkolnym 2021/2022 był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na: a. trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą b. zaburzenia komunikacji językowej c. sytuację kryzysową lub traumatyczną	nie	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej
7.	o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i> (cudzoziemiec), któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu	tak	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej

⁴ Orzeczenie wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743).

⁵ Nie dotyczy to uczniów posiadających opinię dotyczącą objęcia danego ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną.

⁶ Opinia o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydana przez zespół opiniujący publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, spełniającej warunki, o których mowa w art. 127 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082), tj. założonej zgodnie z art. 168 tej ustawy oraz zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 373) opinia poradni może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

5. Zaświadczenie o stanie zdrowia, o którym mowa w pkt 4.4., lub opinię, o której mowa w pkt 4.5., przedkłada się dyrektorowi szkoły nie później niż do 15 października 2021 r. W sytuacjach losowych zaświadczenie lub opinia mogą być przedłożone w terminie późniejszym, niezwłocznie po otrzymaniu dokumentu.
6. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w pkt 4.6. i 4.7., jest wydawana na wniosek:
 - a. nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia, lub
 - b. rodziców albo pełnoletniego ucznia.
7. Dla uczniów wymienionych w pkt 4.2.–4.6. nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych. Dla uczniów wymienionych w pkt 4.7. nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych z języka obcego nowożytnego.
8. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel jest zobowiązany do zapoznania uczniów i ich rodziców z możliwymi sposobami dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty oraz do poinformowania rodziców uczniów o trybie ustalania proponowanych dostosowań, nie później niż do 28 września 2021 r.
9. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, wskazanych w Tabelach 1.1–1.17, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty dla danego ucznia.
10. **W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych** dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia do egzaminu ósmoklasisty w **warunkach** dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, **niejętych w niniejszym komunikacie**. Wniosek powinien być uzasadniony i potwierdzony stosownymi dokumentami. Uzgodnienia pomiędzy dyrektorem szkoły a dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej odbywają się w formie pisemnej nie później niż do 9 listopada 2021 r. Jeżeli konieczność przyznania dostosowań, o których mowa powyżej, nastąpi po tym terminie, stosowne uzgodnienia muszą zostać przeprowadzone niezwłocznie po uzyskaniu przez dyrektora szkoły informacji o potrzebie takich dostosowań.
11. Do 22 listopada 2021 r. dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie (załącznik 4b w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty obowiązującej w roku szkolnym 2021/2022*) rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o wskazanych sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tego ucznia.
12. Rodzice ucznia lub pełnoletni uczeń składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania, o których mowa w pkt 11., nie później niż do 26 listopada 2021 r. (jako oświadczenie w załączniku wymienionym w pkt 11.).

13. Jeżeli konieczność dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty wystąpi po 26 listopada 2021 r., dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje niezwłocznie na piśmie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o wskazanym przez radę pedagogiczną sposobie lub sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty.

Dyrektor szkoły informuje niezwłocznie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o konieczności dostosowania **formy** przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty dla danego ucznia i przekazuje dane osobowe tego ucznia.

14. Przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

15. Egzamin ósmoklasisty powinien odbywać się w oddzielnej sali, jeżeli zdający korzysta z co najmniej jednego z następujących dostosowań:

- a. korzystanie z urządzeń technicznych
- b. korzystanie z płyty CD z dostosowanym nagraniem w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego
- c. udział nauczyciela wspomagającego (członka zespołu nadzorującego) w czytaniu i/lub pisaniu
- d. czas przedłużony o dodatkowe przerwy.

16. Gdy do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty w oddzielnej sali uprawniony jest więcej niż jeden uczeń w danej szkole, którym przysługują dostosowania wymienione w pkt 15a i 15b, możliwe jest przeprowadzenie egzaminu dla wszystkich uczniów przystępujących do danego egzaminu w jednej sali, pod warunkiem że przebieg egzaminu nie będzie zakłócony dla żadnego z tych zdających. Wyjątek stanowi sytuacja, w której dostosowanie dotyczy zdających egzamin z różnych języków obcych nowożytnych.

17. Jeżeli w niniejszym *Komunikacie* jest mowa o przedłużeniu czasu na wykonanie zadań z arkusza standardowego, oznacza to, że pracę z arkuszem można przedłużyć:

- a. z języka polskiego – nie więcej niż o 60 minut
- b. z matematyki – nie więcej niż o 50 minut
- c. z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 45 minut.

Czas pracy z arkuszem dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności wydrukowany na stronie tytułowej arkusza uwzględnia przedłużenie, o którym mowa powyżej.

18. Jeżeli zdający korzysta z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu, przebieg egzaminu ósmoklasisty musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Zapis dźwiękowy stanowi integralną część pracy egzaminacyjnej.


19. Nauczyciel wspomagający lub specjalista z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym może wchodzić w skład zespołu nadzorującego jako jeden z nauczycieli.

20. Jeżeli do egzaminu ósmoklasisty z matematyki przeprowadzanego w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym albo do egzaminu ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego przystępuje uczeń, który korzysta z dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty polegającego na obecności i pomocy nauczyciela wspomagającego, w skład zespołu nadzorującego przebieg egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu w danej sali egzaminacyjnej

zamiast jednego z nauczycieli może wchodzić nauczyciel danego języka będący nauczycielem wspomagającym.


21. Zasady przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty dla osób korzystających z komputera lub pomocy nauczyciela wspomagającego są określone w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty obowiązującej w roku szkolnym 2021/2022*.
22. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, nie przystępuje do egzaminu ósmoklasisty.
23. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone⁷ inne niż wymienione w pkt 22. może być zwolniony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły, złożony nie później niż **do 30 listopada 2021 r.**
24. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawności sprzężone istnieje możliwość skorzystania z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie **wymaga pisemnego porozumienia** dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej (**do 9 listopada 2021 r.**). Wniosek dyrektora szkoły w tej sprawie powinien być uzasadniony i potwierdzony stosownymi dokumentami.
25. W szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności ucznia, za zgodą dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, egzamin ósmoklasisty może być przeprowadzony w innym miejscu niż szkoła (np. w domu). Zgodę na przeprowadzenie egzaminu w miejscu innym niż szkoła dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej może wyrazić na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły – przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w danej szkole, złożony w porozumieniu z rodzicami ucznia albo pełnoletnim uczniem nie później niż **do 24 lutego 2022 r.**

Jeżeli konieczność przyznania dostosowania, o którym mowa powyżej, nastąpi po ww. terminie, stosowne uzgodnienia muszą zostać przeprowadzone niezwłocznie po uzyskaniu przez dyrektora szkoły informacji o potrzebie takiego dostosowania.


26. Dyrektor szkoły zamawia w Systemie Informatycznym Obsługującym Egzaminy Ogólnokształcące (SIOEO): 
 - a. arkusze w dostosowanych formach
 - b. arkusze dla nauczycieli wspomagających
 - c. płyty CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.

⁷ O niepełnosprawnościach sprzężonych mówimy, gdy u ucznia niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, występuje co najmniej jeszcze jedna z wymienionych niepełnosprawności.

Wyjątek od powyższej zasady stanowią arkusze dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi – w ich przypadku dyrektor szkoły przesyła (do 9 listopada 2021 r.) pisemne zamówienie na arkusz w formie dostosowanej do potrzeb ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi do dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej (por. pkt 24.).

 Tabela 1.1	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-200		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
 - a) przedłużenie czasu
 - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
3. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do tej formy pracy (możliwe wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny pracy egzaminacyjnej LUB gdy zdający posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji).
4. Obecność w sali osoby niezbędnej dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych (osoba ta może być członkiem zespołu nadzorującego).
5. Dostosowanie miejsca pracy do dysfunkcji ucznia.

 Tabela 1.2	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie słabowidzący		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Arkusz zapisany czcionką 16 pkt: O*- 400 Arkusz zapisany czcionką 24 pkt: O*- 500		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusz dostosowany do dysfunkcji (zapisany czcionką 16 pkt lub 24 pkt), który uwzględnia:
 - przedłużenie czasu
 - uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych).


Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Arkusz w formie plików .pdf lub MS Word, nagrany na płycie CD (możliwe wtedy, gdy zdający korzysta z komputera).


Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Korzystanie z przyborów optycznych, którymi uczeń posługuje się na co dzień.
- Oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji ucznia.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu.


Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy wada wzroku znacznie utrudnia lub uniemożliwia uczniowi lub słuchaczowi czytanie i/lub pisanie.
- Zapewnienie obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.3	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie niewidomi		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Arkusz w piśmie Braille'a: O*- 600 Arkusz w czarnodruku: O*- 660		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusz:
 - w piśmie Braille'a wraz z czarnodrukiem ALBO
 - w czarnodruku
 dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia przedłużenie czasu.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.
Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Arkusz w czarnodruku w formie plików .pdf lub MS Word, nagrany na płycie CD (możliwe wtedy, gdy zdający korzysta z komputera).
Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Korzystanie ze sprzętu i oprogramowania specjalistycznego, których zdający używa w procesie dydaktycznym.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje uczniowi polecenia i teksty z czarnodruku oraz zapisuje odpowiedzi ucznia na kartkach dołączonych do czarnodruku.
- Zapewnienie obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.4	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie niestyszący Uczniowie słabosłyszący		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-700		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
	do 180 minut	do 150 minut	do 135 minut	


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
 - a) przedłużenie czasu
 - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych nie jest dołączana płyta CD.
2. Zapewnienie w czasie egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.
3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali (zdający rozwiązuje zadania w arkuszu bez zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu).

 Tabela 1.5	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-800		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		do 180 minut	do 150 minut	do 135 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
 - a) przedłużenie czasu
 - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Zapewnienie obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.6	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z afazją		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-900		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		do 180 minut	do 150 minut	do 135 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
 - a) przedłużenie czasu
 - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
3. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze (możliwe wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny pracy egzaminacyjnej LUB gdy zdający posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji).
4. Zapewnienie obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.7	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-Q00		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
 - a) przedłużenie czasu
 - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.



Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze.
3. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu.
4. Dostosowanie miejsca pracy do dysfunkcji ucznia.


 Tabela 1.8	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną innymi przyczynami niż mózgowo porażenie dziecięce		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Uczniowie z czasową niesprawnością rąk Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego Uczniowie z czasową niesprawnością rąk: zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*.
2. Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
3. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze.
4. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu.
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 5.).
5. Płyta CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.
6. Dostosowanie miejsca pracy do dysfunkcji ucznia.

 Tabela 1.9	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie, o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe (cudzoziemcy)</i> , którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	W przypadku arkuszy z języka polskiego i matematyki: O*- C00 W przypadku arkuszy z języka obcego: OJ**- 100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> 90 minut
Możliwe sposoby dostosowania (dyrektor szkoły zaznacza w  SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)				
1. Arkusz z języka polskiego i matematyki dostosowany do potrzeb zdających. <i>Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza z języka polskiego i matematyki jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.</i>				
2. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali (dotyczy egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego i matematyki).				
3. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego – język polski, z zastrzeżeniem że <u>w przypadku egzaminu z języka obcego nie może</u> być to słownik języka, z którego uczeń zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.				

 Tabela 1.10	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Właściwe dla danych niepełnosprawności sprzężonych		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut
Możliwe sposoby dostosowania (sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest opisany w pkt 26 Komunikatu)				
1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, zamówiony <u>w porozumieniu (w formie pisemnej) z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 9 listopada 2021 r.</u> (por. pkt 26. Komunikatu).				
2. Skorzystanie z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie <u>wymaga pisemnego porozumienia</u> dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej <u>do 9 listopada 2021 r.</u> (por. pkt 24. Komunikatu).				


 Tabela 1.11	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się , w tym z: dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania


(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
- Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*.
- Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny pracy egzaminacyjnej).
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje odpowiedzi zdającego do zadań otwartych (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie pracy egzaminacyjnej i gdy uczeń lub słuchacz w toku edukacji został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 2. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.
- Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego (możliwe tylko wtedy, gdy głęboka dysleksja znacznie utrudnia samodzielne czytanie i zrozumienie dłuższego tekstu lub wtedy, kiedy poważne trudności w samodzielnym czytaniu i rozumieniu dłuższego tekstu zostały wskazane w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej).
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.


 Tabela 1.12	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z chorobami przewlekłymi		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.
2. Dostosowanie warunków przystępowania do egzaminu do specyfiki choroby.
3. Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*.
4. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu, jeżeli choroba uniemożliwia pisanie i/lub czytanie.

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 3. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.


 Tabela 1.13	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo		
	<i>Podstawa uprawnień</i>	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.
2. Dostosowanie warunków przystępowania do egzaminu do specyfiki choroby.
3. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje odpowiedzi dyktowane przez zdającego (możliwe wtedy, gdy uczeń lub słuchacz nie może pisać sam i przystępuje do egzaminu w oddzielnej sali).


W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 17. Komunikatu w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.

 Tabela 1.14	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym		
	<i>Podstawa uprawnień</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Zapewnienie obecności specjalisty, odpowiednio pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem.
2. Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*, w zależności od potrzeb.
3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 1.15	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie lub słuchacze, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)


1. Zapewnienie obecności specjalisty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym.
2. Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*, w zależności od potrzeb.
3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 1.16	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie lub słuchacze, którzy mają trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut


Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*, w zależności od potrzeb.
2. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
4. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego – język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nie może być to słownik języka, z którego uczeń zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.

 Tabela 1.17	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z zaburzeniami komunikacji językowej		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej lub opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w  sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu, o którym mowa w pkt 17. *Komunikatu*, w zależności od potrzeb.
2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu.
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 4.).
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego oraz języków obcych nowożytnych, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
4. Płyta CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA
 DYREKTOR

 dr Marcin Smolik